

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille R. van Doorn
Auteur Mevr. L. Meuleman
Telefoon 5113386 E-mail: lmeuleman@haarlem.nl
WZ/BOGV Reg.nr. 2011/412669
Bijlage A kopiëren
B & W-vergadering van 7 februari 2012

Onderwerp

Vaststellen beheerplan Meerwijkplas

Het opstellen van het beheerplan Meerwijkplas is een uitvoerende bevoegdheid van het college. De commissie Beheer wordt van dit besluit in kennis gesteld overeenkomstig artikel 4 Protocol actieve informatieplicht.

B&W

1. Het college besluit het beheerplan Meerwijkplas vast te stellen.
2. Financiële paragraaf: de kosten die voortvloeien uit het beheerplan zijn gedekt in de begroting Wijkzaken, productnr. 090203 – beheer en onderhoud openbaar groen.
3. Betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit en er wordt een persbericht verstuurd.
4. Het besluit van het college wordt ter informatie gestuurd aan de Commissie Beheer.

Collegebesluit

Onderwerp: Vaststellen beheerplan Meerwijkplas

Reg. Nummer: 2011- 412669

1. Inleiding

Overeenkomstig het collegewerkprogramma wordt beheer en onderhoud van het groen verbeterd. Hiertoe is het ondermeer noodzakelijk om beheerplannen voor de parken op te stellen. In een beheerplan staan de uitgangspunten, streefbeelden en richtlijnen voor het beheer op de korte en middellange termijn.

Het initiatief voor dit beheerplan komt voort uit het wijkcontract Meerwijk dat in 2009 is ondertekend.

Het opstellen van het beheerplan Meerwijkplas is een bevoegdheid van het college.

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit het beheerplan Meerwijkplas vast te stellen.
2. Financiële paragraaf: de kosten die voortvloeien uit het beheerplan zijn gedekt in de begroting Wijkzaken, productnr. 090203 – beheer en onderhoud openbaar groen.
3. Betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit en er wordt een persbericht verstuurd.
4. Het besluit van het college wordt ter informatie gestuurd aan de Commissie Beheer.

3. Beoogd resultaat

- Een duurzame instandhouding en planmatig beheer van het Meerwijkplas gebied.
- Verbeteren van de afstemming tussen gemeente en natuurwerkgroep over het beheer van het park.

4. Argumenten

Het beheerplan dient als kader voor de gebiedsbeheerder en de natuurwerkgroep en informeert bestuurders en bewoners over de principes van het beheer. In de beheervisie voor het gebied zijn voor de verschillende beheergroepen als bermen, hoge kruiden en bosplantsoen, zo genoemde streefbeelden opgesteld. Voor elke beheergroep is een beschrijving gegeven van de karakteristieken en deze bevat richtlijnen voor het beheer. Het beheer richt zich op het voeren van een (zoveel mogelijk) ecologisch beheer afgestemd op de aanwezige flora en fauna in de regio om zo de diversiteit aan planten en dieren in het beheergebied te laten toenemen. Met name de noordkant van de plas heeft een hoge natuurwaarde door kleinschalig en gefaseerd beheer uitgevoerd door de natuurwerkgroep. Door dit beheerplan zal de afstemming tussen beheerwerkzaamheden van de uitvoerende partijen beter verlopen.

5. Uitvoering

Het reguliere onderhoud wordt uitgevoerd middels bestekken.

Voor de realisatie van het beheerplan worden reguliere beheermaatregelen en eenmalige beheermaatregelen uitgevoerd. Het gaat hierbij om het herstellen van enkele elementen en het achterstallig onderhoud daarvan.

Het uitgangspunt voor het regulier onderhoud is een beeld dat het hele jaar door verzorgd is. Voor het bereiken van het kwaliteitsniveau en het realiseren van de streefbeeld en zijn maatregelpakketten in de bestekken samengesteld. Het beheerplan is opgesteld samen met Elan, Wijkraad Meerwijk, Natuurwerkgroep Meerwijkplas, Hoogheemraadschap Rijnland en de Hengelsport Vereniging Haarlem. Om het beheer van de gemeente, Elan, Natuurwerkgroep en Hoogheemraadschap Rijnland goed op elkaar af te stemmen is er een goede overlegstructuur en een digitaal logboek opgesteld waaraan alle partijen actief meedoen.

6. Financiën

1. EENMALIGE MAATREGELLEN 2012

Om het beheer en onderhoud op het gewenste niveau te krijgen zijn er voor 2012 een aantal eenmalige maatregelen voorzien. Het gaat onder meer om kleinschalige achterstallige dunning van bosplantsoen, het aanplanten van enkele besdragende heesters en stinseplanten en het herstellen van de oude hazelaarhaag aan het einde van de Bernadottelaan. Het totaalbedrag hiervan is € 7.500,- (excl. VAT en BTW), dit is gedekt uit het flexbudget Schalkwijk 2012.

2. DAGELIJKS BEHEER

Dit omvat de range van beheer- en onderhoudsmaatregelen als maaien, bomenonderhoud, onderhoud verhardingen, afvalbakken legen enz. Deze uitgaven zijn integraal opgenomen in de reguliere begroting van Dagelijks Beheer en bedragen jaarlijks in totaal € 100.830,- (excl. VAT en BTW).

7. Bijlagen

Bijlage A: Beheerplan Meerwijkplas (ter inzage)

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

Haarlem

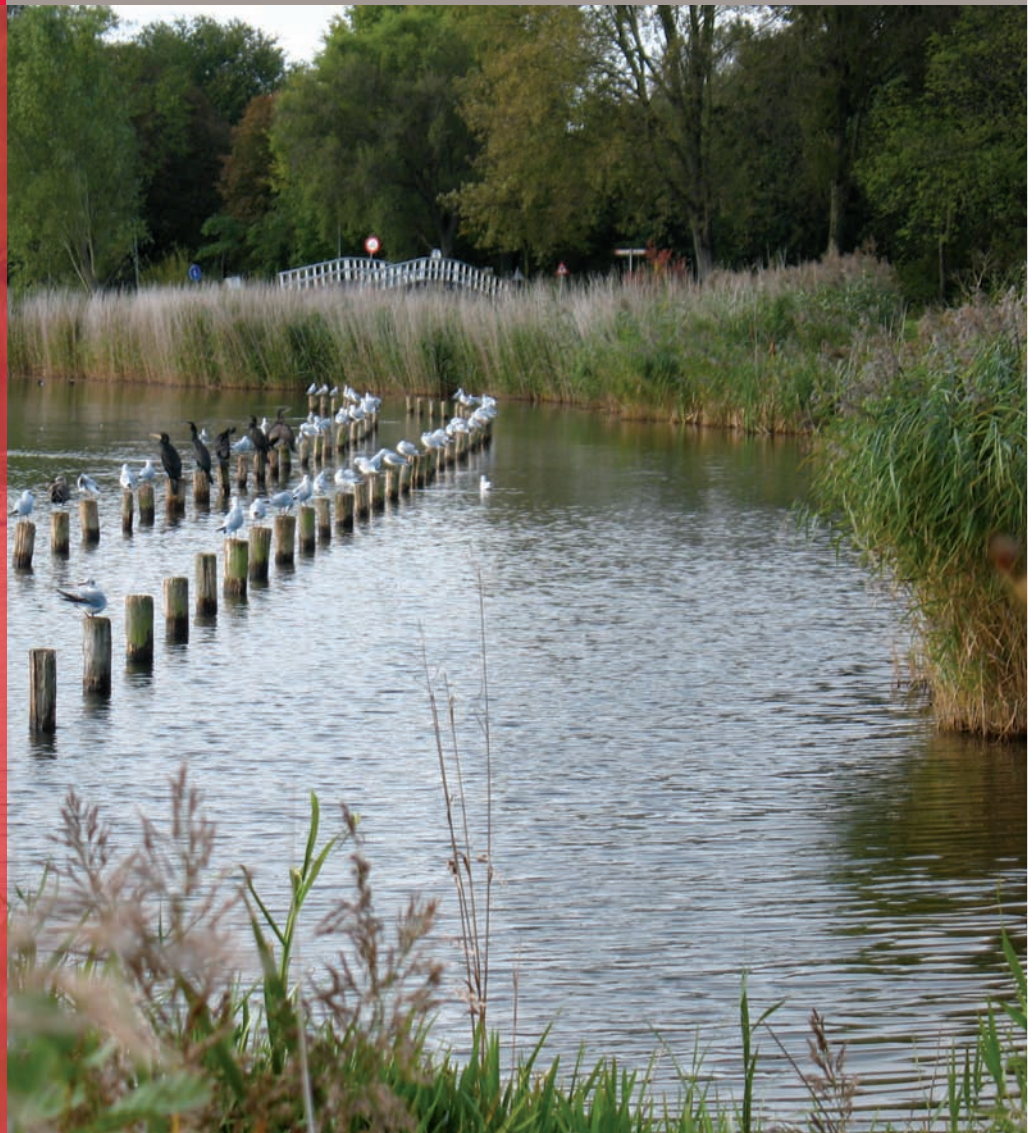
Reageren
antwoord@haarlem.nl

Meer informatie
www.haarlem.nl

Vragen
023 – 511 51 15

Gemeente Haarlem 2011

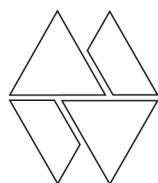
Beheerplan Meerwijkplas 2012-2022

Beheerplan Meerwijkplas

Beheerplan voor de periode 2012-2022

G. Hoefsloot
I. Hille Ris Lambers

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
info@buwa.nl www.buwa.nl

opdrachtgever: gemeente Haarlem

5 december 2011
rapport nr. 10-236

Status uitgave: Eindrapport
Rapport nr.: 10-236
Datum uitgave: 5 december 2011
Titel: Beheerplan Meerwijkplas
Subtitel: Beheerplan voor de periode 2012-2022
Samenstellers: ir. ing. G. Hoefsloot
drs. ing. I. Hille Ris Lambers
Aantal pagina's inclusief bijlagen: 60
Project nr.: 09-646
Projectleider: drs. ing. I. Hille Ris Lambers
Naam en adres opdrachtgever: gemeente Haarlem
Postbus 511
2003 PB Haarlem
Referentie opdrachtgever: WZ/OGV209/225403
Akkoord voor uitgave: Teamleider Bureau Waardenburg bv
drs. E.J.F. de Boer
Paraaf:

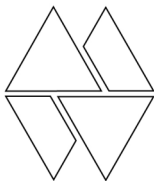

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / gemeente Haarlem

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2000.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
info@buwa.nl www.buwa.nl

Voorwoord

De gemeente Haarlem heeft Bureau Waardenburg opdracht gegeven een beheerplan op te stellen voor de Meerwijkplas. In dit beheerplan Meerwijkplas is vastgelegd welke doelstellingen tot 2022 voor mens en natuur gelden en hoe deze in het gebied kunnen worden gerealiseerd. Het initiatief voor dit beheerplan komt voort uit het wijkcontract Meerwijk dat in 2009 is ondertekend.

Vanuit Bureau Waardenburg hebben de volgende medewerkers bijgedragen aan het opstellen van het beheerplan:

G. Hoefsloot onderzoek, rapportage
I. Hille Ris Lambers projectleiding

De projectgroep die het project heeft begeleid bestond uit:
mevrouw L. Meuleman (gemeente Haarlem)
de heer D. Vonk (gemeente Haarlem)
de heer S. Hogervorst (Initiatiefgroep Natuurwerk Meerwijkplas)
de heer H. D'Haene (voorzitter van de Wijkraad Meerwijk)
de heer C. de France (woningcorporatie Elan Wonen)

Met het Hoogheemraadschap Rijnland en de Hengelsportvereniging Haarlem is overleg gevoerd over relevante onderdelen van dit beheerplan.

Het kaartmateriaal is verzorgd door de gemeente Haarlem.

Wij danken de projectgroep voor het aandragen van informatie over de Meerwijkplas en het becommentariëren van de conceptrapporten.

Inhoud

Voorwoord	3
1 Inleiding.....	7
1.1 Aanleiding en doelstelling.....	7
1.2 Begrenzing projectgebied.....	7
1.3 Werkwijze.....	7
1.4 Leeswijzer.....	8
2 Ontstaan van de Meerwijkplas.....	9
2.1 Zandwinning.....	9
2.2 Verondieping met baggerspecie.....	9
3 Huidige situatie.....	11
3.1 Bodem	11
3.2 Water.....	11
3.3 Flora	12
3.4 Fauna.....	14
3.5 Beheer	17
4 Analyse	23
4.1 Organisatie van het huidig beheer.....	23
4.2 Ontwikkeling vegetatie en fauna.....	23
4.3 Wensen.....	25
5 Beheerplan: organisatie, beheergroepen en peilbeheer.....	27
5.1 Visie met betrekking tot organisatie.....	27
5.2 Beheergroepen en maatregelen.....	27
5.3 Planning.....	42
5.4 Water en peilbeheer.....	43
5.5 Uitgangspunten bij het beheer	43
6 Monitoring	45
6.1 Monitoring beheer.....	45
6.2 Monitoring flora en fauna	45
7 Literatuur.....	47
Bijlage 1 Bodemtypen Meerwijkplas.....	49
Bijlage 2 Vakken en beheergroepen Meerwijkplas.....	51
Bijlage 3a Locatie bijzondere beheerelementen	53
Bijlage 3b Verdeling Vlindergras A & B	55

Bijlage 4 Participatiekaart.....57
Bijlage 5 Verzamelplek maaisel.....59

Figuur 1. Begrenzing van het beheergebied Meerwijkplas aangegeven met rode lijn.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aan de zuidkant van de Haarlemse wijk Meerwijk ligt de Meerwijkplas. In figuur 1 is de ligging van de plas weergegeven. De plas is ontstaan na zandwinning in de jaren zestig. Op en rond de oevers van de Meerwijkplas is een verscheidenheid aan natte en droge natuur ontstaan. Het gebied wordt door mensen vooral gebruikt als 'dicht bij huis recreatie'. Mensen uit de omgeving genieten er van de rust, ruimte en stilte, bijvoorbeeld tijdens een wandeling met de hond of het wekelijks hardloop- of fietsrondje.

Het huidig beheer van het gebied wordt uitgevoerd door de natuurwerkgroep Meerwijkplas, de gemeente, Elan Wonen en Hoogheemraadschap Rijnland. De gemeente Haarlem heeft met de hieronder beschreven doelstellingen besloten een beheerplan op te stellen. Een deel van deze doelstellingen zijn vastgelegd in het ecologisch beleidsplan van de gemeente.

- Verbeteren van de afstemming van de beheerwerkzaamheden van de uitvoerende partijen.
- Het voeren van een ecologisch beheer afgestemd op aanwezige flora en fauna in de regio om zo de diversiteit aan planten en dieren in het beheergebied te laten toenemen.
- Natuur en natuurrecreatie in het gebied duurzaam mogelijk maken.
- Met heldere communicatie beheerwerkzaamheden aan omwonenden toelichten om een groter draagvlak te creëren.

1.2 Begrenzing projectgebied

De Meerwijkplas ligt ten zuiden van de Haarlemse wijk Meerwijk. Rondom de plas ligt een wandelpad, aan de noordkant tevens een fietspad, het Vlinderpad en Libellepad. Deze wandel- en fietspaden vormen inclusief de aan de buitenzijde gelegen groenstroken, waaronder graslanden, ruigte en struik- en bosvegetaties, de grens van het beheersgebied. In figuur 1 is de begrenzing van het beheergebied op kaart aangegeven.

1.3 Werkwijze

Het beheerplan Meerwijkplas is in nauw overleg met de projectgroep opgesteld. De projectgroep bestond uit mensen die vanuit verschillende partijen bij het gebied betrokken zijn. Deze partijen zijn:

- Gemeente Haarlem
- Initiatiefgroep Natuurwerk Meerwijkplas

- Wijkraad Meerwijk
- Woningcorporatie Elan Wonen
- Hoogheemraadschap Rijnland
- Hengelsportvereniging Haarlem

Er hebben meerdere bijeenkomsten plaatsgevonden met de projectgroep om input voor het beheerplan te verzamelen. Een startbespreking is gehouden op 25 augustus 2010. Op 22 oktober 2010 is met verschillende leden van de projectgroep een veldbezoek uitgevoerd. Het gehele projectgebied is op deze dag te voet doorkruist om de huidige situatie te bekijken en verschillende beheersvisies te bespreken. Tijdens dit bezoek zijn verschillende foto's gemaakt van de Meerwijkplas en de omgeving waarvan een deel in dit rapport zijn gebruikt. Bespreking van de conceptbeheerplannen vond plaats op 18 april en 30 juni 2011.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 Ontstaan van de Meerwijkplas wordt het ontstaan van het gebied beschreven. In hoofdstuk 3 Huidige situatie zijn de huidige abiotische en biotische waarden van het gebied beschreven. Daarnaast worden in vogelvlucht de belangrijkste huidige beheersinspanningen toegelicht. In hoofdstuk 4 Analyse is het tot nu toe gevoerde beheer geëvalueerd: wat gaat goed en waar kan het beter? In hoofdstuk 5 Beheerplan: organisatie en beheergroepen wordt de toekomstvisie op het terrein en het beheer ervan weergegeven. De beheergroepen zijn in dit hoofdstuk vastgesteld. Per beheertype zijn concrete maatregelen uitgewerkt inclusief een planning en kostenraming voor de uitvoering van het beheer. In hoofdstuk 6 Monitoringsplan Meerwijkplas is een plan uitgewerkt waarmee het effect van het toekomstig beheer kan worden gemeten en het beheer kan worden geëvalueerd. In hoofdstuk 7 is de literatuurlijst te vinden. Als laatste zijn de bijlagen in het rapport opgenomen, bestaande uit het kaartmateriaal en achtergrondinformatie.

2 Ontstaan van de Meerwijkplas

2.1 Zandwinning

De Meerwijkplas is een voormalige zandwinlocatie. Het zand werd hier gewonnen voor de ophoging van de voormalige veenpolders van Schalkwijk. Het dikke zandpakket wat op de veenbodems werd neergelegd, maakte deze geschikt voor woningbouw. Voordat het zand gewonnen kon worden moest eerst de aanwezige toplaag worden afgegraven. Deze toplaag is rondom de zandwinlocatie in depot neergelegd in de vorm van een aarden wal. Deze wal, bestaande uit voedselrijk veraardend veen, is in de huidige situatie nog steeds zichtbaar (zie figuur 2).

Figuur 2. Deel van de aarden wal rondom de Meerwijkplas.

2.2 Verondieping met baggerspecie

Na afronding van de zandwinning was de Meerwijkplas een zandput met een diepte tot 30 meter. In de jaren zestig is de plas tot enkele meters onder het wateroppervlakte opgevuld met baggerspecie. Deze specie was afkomstig van de verbredingwerken langs het Noordzee-kanaal. Met persleidingen werd deze specie naar de Meerwijkplas gevoerd. Aan de noordoever van de plas lagen de spuitmonden van deze leidingen waarmee de specie in het meer werd gebracht. Het water in de plas was eerst brak door de uitspoeling van zouten uit de ingebrachte specie. Omdat

de plas voornamelijk wordt gevoed met regenwater en deels met grondwater is het water in de loop van de tijd verzoet.

De in de Meerwijkplas gestorte zoute baggerspecie vormt tot op heden een slappe bodem. Omdat er permanent een waterlaag op de bodem staat vindt verdichting van de 30 meter dikke specielaag langzaam plaats. Alleen het grootste deel van de noordoever heeft een enigszins stevige zandige bodem die zonder gevaar betreden kan worden.

Figuur 3. Slotje met liesgras en grote egelskop tussen de teelaardewal (links) en de dijk langs de ringvaart.

3 Huidige situatie

3.1 Bodem

In hoofdstuk 2 is het ontstaan van de Meerwijkplas beschreven. De zandwinning en de daaropvolgende verondieping van de zandput met baggerspecie heeft gezorgd voor duidelijk onderscheidbare bodemtypen (zie bijlage 1). Het oorspronkelijke bodemprofiel, behorende bij het veenweidelandschap, is volledig verloren gegaan.

De bodem van de Meerwijkplas bestaat uit een dikke laag baggerspecie. Deze slibmassa vormt geen vast geheel. Het bovenste laagje van de bodem is wat verdicht, hieronder bevindt zich een zachte kleimassa. Deze kleimassa is op verschillende plaatsen 30 meter diep. De noordoever van de plas is op de locatie waar de baggerspecie het meer in werd gebracht zandig van karakter. De zwaarste delen in de baggerspecie, de zandfractie en schelpjes, bezonken hier waardoor een zandige toplaag is ontstaan. De aanwezigheid van duindoornstruweel en schelpjes van mariene weekdieren markeren deze locatie. De oostzijde van de plas is in het verleden versterkt met puin om afslag van de oever te voorkomen. Rondom de plas bevindt zich de wal van teelaarde, de voormalige toplaag van de zandwinlocatie. Deze wal bestaat uit veraardend veen. Deze wal spoelt door regenval af waardoor op verschillende plaatsen langs de randen van de wal onder de waterspiegel een laag veen aanwezig is. Aan de zuidzijde van de Meerwijkplas ligt de oorspronkelijke dijk van de ringvaart van de Haarlemmermeer. Dit is een waterkerende dijk van kleilig materiaal. Op deze dijk loopt het wandelpad. De dijk wordt van de langs de plas gelegen teelaarde wal gescheiden door een slootje (zie figuur 3).

3.2 Water

De diepte van de plas bedraagt gemiddeld 2,5 meter. Het diepste punt gemeten in 1997 betreft 3,30 meter (Gerlach & Zoetemeyer, 2004). De bodem van de Meerwijkplas loopt van noord naar zuid geleidelijk af. Vrij dicht bij de zuidrand bevinden zich de diepste zones.

Het waterniveau in de plas kent een natuurlijke fluctuatie. In de zomer ligt deze enkele tientallen centimeters lager vergeleken met de winter. Een onnatuurlijke peilbeweging ontstaat doordat in droge tijden water vanuit de plas naar de nabijgelegen Ringsloot wordt gepompt om droogval van stadswater te voorkomen. Vanuit de Ringvaart kan via een inlaat in de zuidoosthoek boezemwater in de plas worden gebracht om, indien nodig, het peil in de Meerwijkplas aan te vullen.

Door golfslag en activiteit van bodemberoerende vissoorten, zoals brasems en karpers, is het water in de plas troebel waardoor weinig zonlicht in het water doordringt. Het gemeten doorzicht in de plas is tot 2004 nooit meer geweest dan 50 centimeter. Dit is waarschijnlijk de oorzaak dat het aandeel waterplanten in de plas zeer gering is. Tijdens een visserijkundig onderzoek in 2004 (Gerlach, 2004) werden geen ondergedoken waterplanten gevonden en was het aandeel drijvende

waterplanten en oeverplanten, zoals liesgras en grote lisdodde, in de plas nihil tot matig. Tijdens het veldbezoek in oktober 2010 was het water in de oeverzone van de plas helder. Doorzicht leek in de oever meer dan 50 centimeter maar is niet gemeten. Onbekend is of vertroebeling van het water in de huidige situatie nog steeds een knelpunt is voor de ontwikkeling van de watervegetatie. De waterkwaliteit van de plas is goed. Dit komt omdat de plas voornamelijk gevoed wordt door regenwater. De geleidbaarheid (EGV) en voedselrijkdom zijn hoger dan normaal voor een met regenwater gevoede plas. Uitspoeling van ionen en opwerveling van slibdeeltjes uit het bodemmateriaal is hiervan waarschijnlijk de oorzaak. Zoals hierboven aangegeven kan het waterpeil in de plas fluctueren. De inlaat van voedselrijk boezemwater kan lokaal voor een tijdelijke verslechtering van de waterkwaliteit leiden.

3.3 Flora

Er kunnen rondom de Meerwijkplas verschillende vegetatietypen worden onderscheiden die uiteraard samenhangen met de hierboven genoemde zonerings- en bodemgesteldheid. Zoals in § 3.2 aangegeven is het aandeel watervegetatie in de plas zeer gering. Van een bedekking van ondergedoken planten in de plas is nauwelijks sprake. Aan de randen is op verschillende plaatsen sprake van verlanding door aangroei van rietgordels. Binnen deze gordels bezinken zwevende deeltjes door afname van stroming.

Op de voedselrijke teelaarde wallen rondom de plas groeit ruigte afgewisseld met grotere bomen en struiken. Veel voorkomende ruigtesoorten zijn grote brandnetel, akkerdistel en riet. Op de voedselrijke oevers van de plas staan hier en daar bomen: grauwe wilgen zijn het talrijkst, hier en daar staat een zwarte els. Opvallende struiken op de zuidoever van de plas zijn de forse gewone vlieren en hoogopgaand braamstruweel (zie figuur 4). Hoog braamstruweel is ook aanwezig op de oostoever van de plas. Tussen de Ringdijk en de teelaarde wal is een greppelsloot aanwezig. In deze greppel groeien planten als grote lisdodde, liesgras en grote egelskop.

Zoals eerder aangegeven is de noordoever voor een groot deel zandig van karakter. Op een aantal plaatsen is duindoornstruweel dominant aanwezig (zie bijlage 3). Grauwe wilg en riet domineren op de noordelijke oever en wordt door kleinschalig beheer teruggedrongen (zie § 3.5). De meer zeldzamere soorten komen voor op de grazige natte delen van de noordoever die door dit kleinschalig beheer in stand worden gehouden. Het betreft soorten als moerasandijvie, platte rus, greppelrus, zomprus, aardbeiklaver, gewoon duizendgulden kruid en gevlekte rietorchis. De gevlekte rietorchis is beschermd krachtens de Flora- en faunawet. Er is op de noordoever sprake van vochtgradiënten, natte ontoegankelijke rietlandjes wisselen af met hoger gelegen graslandjes met struweel. Op de noordoever zijn tevens verschillende poelen aangelegd (zie figuur 5 en bijlage 3). Opmerkelijk is de aanwezigheid van een wilde roos op de noordoever die zich steeds verder uitbreidt (zie figuur 6 en bijlage 3).

Figuur 4, 5 & 6. Forse gewone vlier op de zuidoever van de plas (boven); poel op de noordoever van de Meerwijkplas (midden); wilde roos op de noordoever (onder).

Als laatste vegetatietype wordt het bosplantsoen besproken. Dit plantsoen op de noordoever is in 1995 aangeplant met onder andere hazelaar, sleedoorn, eenstijlige meidoorn, hondsroos, en kardinaalsmuts. Opvallende kruiden die in de bosrand zijn aangetroffen zijn vogelmelk (beschermd krachtens de Flora- en faunawet), hartgespan, bosanemoon, groot glaskruid en heelblaadjes.

3.4 Fauna

Vissen

In de Meerwijkplas zijn twee verschillende visonderzoeken uitgevoerd. In tabel 1 zijn de soorten genoemd die bij deze bemonsteringen zijn aangetroffen.

Tabel 1. Aangetroffen vissoorten in de Meerwijkplas (Gerlach & Zoetemeyer 1997; Gerlach, 2004). In rood zijn de verschillen in het soortenspectrum tussen 1997 en 2004 aangegeven.

1997	2004
baars	baars
blankvoorn	blankvoorn
brasem	brasem
karper	karper
paling	pos
ruisvoorn	ruisvoorn
snoek	snoek
snoekbaars	snoekbaars

Er zijn in de Meerwijkplas in totaal 9 soorten vissen aangetroffen. Verschil tussen de bemonsteringen in 1997 en 2004 zijn paling en pos: alleen in 1997 is paling gevangen en pos is alleen in 2004 gevangen. Qua aantallen en gewicht bestaat de visfauna in de Meerwijkplas voornamelijk uit brasem. Gerlach (2004) noemt de aanwezige visstand soortenarm en onevenwichtig qua lengte opbouw. De oorzaak hiervan wordt gezocht in een te grote peildynamiek waardoor viseieren- en broed in het voorjaar kleine kans heeft te overleven door het droogvallen van oevers. Daarnaast worden aalscholverpredatie en het geringe aandeel aan onderwatervegetatie genoemd als factoren die de ontwikkeling van een gezonde visstand belemmeren.

Amfibieën

Rond de Meerwijkplas is er voor amfibieën zowel geschikt landbiotoop als voortplantingsbiotoop aanwezig. Soorten die in de omgeving voorkomen zijn meerkikker, bastaard kikker, bruine kikker, gewone pad, rugstreeppad en kleine watersalamander. Deze soorten zijn allen beschermd krachtens de Flora- en faunawet. Op de noordoever zijn verschillende poelen aangelegd, speciaal bedoeld

als eiafzetplaats voor amfibieën. Deze poelen zijn voor het overgrote deel geïsoleerd van de plas zelf. Het doel hiervan is om te voorkomen dat grote vissen uit de plas eieren en larven van amfibieën opeten. Daarnaast warmen de ondiepe poelen sneller op wat gunstig is voor de snelle ontwikkeling eieren en larven. De algemeen voorkomende soorten meerkikker, bastaard kikker, bruine kikker en gewone pad zullen eieren ook in de Meerwijkplas zelf afzetten. De kleine watersalamander is voor succesvolle voortplanting waarschijnlijk grotendeels afhankelijk van de geïsoleerde poelen met specifiek beheer (zie § 3.5). Een populatie van de rugstreeppad is op het terrein rondom de Meerwijkplas momenteel niet aanwezig.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn uit de omgeving van de Meerwijkplas weinig verspreidingsgegevens van grondgebonden zoogdieren beschikbaar. In de omgeving van de Meerwijkplas komen de vos, egel en haas voor (www.zoogdieratlas.nl). De laatste twee jaar is er door de natuurwerkgroep een toename van molshopen geconstateerd op de landtong en in het bosplantsoen en de bosrand. In de ruiger begroeide terreinen zijn tijdens het veldbezoek in 2010 holletjes van muizen gezien. Waarschijnlijk komen verschillende soorten voor waaronder in elk geval veldmuis en bosspitsmuis. Het biotoop rond de Meerwijkplas is ook zeer geschikt voor bruine rat.

Vleermuizen

In tabel 2 is een overzicht gegeven van soorten vleermuizen die in de omgeving Haarlem voorkomen en waarvoor geschikt biotoop rondom de Meerwijkplas aanwezig is (Kapteyn, 1995). In de omgeving van de Meerwijkplas kunnen verblijfplaatsen van watervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis aanwezig zijn. Vanuit deze nabijgelegen verblijfplaatsen kunnen de dieren naar de Meerwijkplas vliegen om te jagen op insecten. Grotere soorten zoals meervleermuis en rosse vleermuis kunnen grotere afstanden afleggen en vanuit verder weg gelegen verblijfplaatsen de Meerwijkplas gebruiken als jachtgebied.

Voor de kleinere soorten zijn vooral de delen van het gebied die in de luwte van opgaande (oever)begroeiing liggen geschikt om te jagen. Voor de grotere soorten geldt dat het gehele gebied geschikt is als jachtgebied.

Tabel 2. Soorten vleermuizen waarvoor rondom de Meerwijkplas geschikt biotoop aanwezig is (Kapteyn, 1995).

Soort	Voorkomen omgeving Haarlem
watervleermuis	algemeen in duingebied, daarbuiten zeldzamer
meervleermuis	foeragerend boven grotere wateren
gewone dwergvleermuis	algemeen
ruige dwergvleermuis	vrij algemeen, hoogste aantallen in najaar
laatvlieger	vrij algemeen
rosse vleermuis	foeragerend overal in omgeving van Haarlem te verwachten
gew. grootoorvleermuis	voornamelijk in de binnenduinstrand

Vogels

De Meerwijkplas en omgeving biedt voor verschillende soorten vogels geschikt leefgebied. Allereerst is er de grote oppervlakte aan water voor verschillende soorten water- en oevervogels. Groepen duikeenden, waaronder kuifeend en tafeleend, gebruiken de plas in het najaar en winter om voedsel te verzamelen. Ook groepen smienten, een herbivore eendensoort, verblijven vanaf het najaar op de plas en gebruiken omliggende graslandjes als foerageergebied. Visetende soorten zoals fuut, aalscholver en blauwe reiger jagen in de oeverzones op vis. Grauwe ganzen en nijlganzen foerageren op en rondom de plas. Mogelijk broeden deze soorten ook rondom de plas.

Rondom de plas zijn verschillende delen van de oevers begroeid met overjarig riet. Deze zones zijn van belang voor typische rietvogelsoorten. Regelmatig wordt de roerdomp waargenomen. Enkele paartjes rietzanger, kleine karekiet en rietgors broeden in de rietvelden.

In de ruigtebegroeiing en het struweel rond de plas komt een verscheidenheid aan broedvogelsoorten voor. Een selectie van de waargenomen broedvogels: buizerd, havik, koekoek, nachtegaal, tjiftjaf, fitis, rietzanger, bosrietzanger, winterkoning, groenling, grasmus, heggenmus, tuinfluiter, roodborst, merel, zanglijster, grote lijster, vink, zwartkop, koolmees, pimpelmees, grote bonte specht en boomkruiper.

Ongewervelden

Weekdieren zoals slakken en mosselen en insecten worden tot deze groep gerekend. De diversiteit aan soorten rondom en in de Meerwijkplas is hoog omdat er veel verschillende biotopen aanwezig zijn, van nat naar droog, hoog naar laag, voedselrijk tot voedselarm, van kale grond tot bomen. Er komen geen populaties beschermde soorten ongewervelden voor in het gebied.

3.5 Beheer

Het beheer rond de Meerwijkplas richt zich op de landtong aan de noordzijde van de plas, de bermen van het pad rond de plas, het bosstruweel tussen de bebouwing en de plas en de gazons. Het type beheer hangt uiteraard nauw samen met de doelstelling voor het betreffende deelgebied. Voor het gehele gebied bestaan twee doelstellingen: natuurrecreatie en natuur. Onder natuurrecreatie vallen de plas zelf, de noordelijke landtong en het bosplantsoen en de gazons en paden met aanliggende bermen. Het beheer van ruigte, struweel en bomen aan de west, oost en zuidzijde van de plas is extensief. Alleen in het geval gevaarlijke situaties dreigen te ontstaan worden werkzaamheden uitgevoerd (bijvoorbeeld het afzagen van boomtakken die dreigen te vallen). Doelstelling voor dit deel van het gebied is natuur.

Op het terrein van de gemeente wordt het huidige beheer uitgevoerd door de Initiatiefgroep natuurwerk Meerwijkplas en door Spaarnelanden N.V. Een klein deel van het terrein is eigendom van Elan Wonen. Het betreft het terrein tussen de flats en ongeveer het houtsnipperpad wat door het bosplantsoen slingert. Het beheer in dit gebied wordt in opdracht van Elan Wonen uitgevoerd door een aannemer. Het Hoogheemraadschap Rijnland is sinds januari 2009 verantwoordelijk voor het schonen van de watergangen.

Het werk van de Initiatiefgroep natuurwerk Meerwijkplas

Het beheerwerk van de natuurwerkgroep richt zich vooral op de landtong en bosplantsoen aan de noordzijde van de plas. Het werk van de natuurwerkgroep wordt door de vrijwilligers handmatig, eventueel met kleine machine, en kleinschalig uitgevoerd. De werkgroep voert het werk in overleg met de gemeente uit. Uitgevoerde werkzaamheden worden in een analoog logboek bijgehouden. De werkgroep wordt door Landschap Noord-Holland inhoudelijk ondersteund. Vrijwilligers kunnen bij het Landschap cursussen over natuurbeheer volgen en werktuigen lenen.

Het gros van het beheerswerk wat door natuurwerkgroep wordt uitgevoerd bestaat uit het maaien met zeis of kleine vingerbalk (zie figuur 7). Het beheer richt zich op het realiseren van een mozaïek aan vegetatietypen op de zandige landtong bedoeld voor natuurrecreatie. Natte ondoordringbare rietruigten worden afgewisseld met 'kamertjes' met lage grazige begroeiing waar rietorchissen en andere soorten van vochtige graslanden groeien (zie figuur 9). Het maaien gebeurt ook in lange, smalle kronkelige banen over de landtong om de toegankelijkheid voor mensen beperkt mogelijk te houden. De maaiactiviteiten vinden plaats in de maanden juli tot november, de meeste graslandperceeltjes worden eens per jaar gemaaid. Het maaisel wordt na het maaien verzameld en afgevoerd of ter plekke opgeslagen.

Om te voorkomen dat delen van de landtong dichtgroeien en om zichtlijnen op de plas vanaf het Vlinderpad te behouden, wordt opkomend struweel van grauwe wilg jaarlijks gesnoeid. Snoeihout wordt op enkele locaties tot takkenrillen verwerkt (zie figuur 10). Verschillende solitaire grauwe wilgen op de landtong worden beheerd als wilgenkoepel (zie figuur 11). Een hoge bolvormige struik die voor de gewenste vegetatiestructuur zorgt op de landtong.

Het duindoornstruweel op de landtong komt op drie locaties dominant voor. De natuurwerkgroep probeert dit struweel op de landtong te behouden. In de oude delen van het struweel kan grauwe wilg, es of zwarte els de overhand krijgen. Waar mogelijk worden jonge bomen in het struweel afgezet. Getracht wordt verjonging van het duindoornstruweel te stimuleren door oudere delen fors terug te zetten.

Op de landtong ten zuiden van het Vlinderpad groeit een bastaard duinroos (zie figuur 6). Deze plant breidt zich de laatste jaren sterk uit. Doelstelling van het huidig beheer is deze roos te behouden. In de ruigte in de noordoosthoek van de plas is een groeiplaats met aardperen. Ook deze planten worden in het huidig beheer gespaard.

Tussen de flats van Meerwijk en het Vlinderpad bevindt zich een bosstruweel. Temidden van dit struweel is een houtsnipperpad aangelegd. Jaarlijks brengt de natuurwerkgroep nieuwe houtsnippers aan op het pad. Tevens worden kleinschalige snoeiwerkzaamheden uitgevoerd om het pad vrij te houden en lichtinval op de bodem mogelijk te maken ten behoeve van een gevarieerde kruidlaag. Snoeiafval wordt zoveel mogelijk verwerkt in de aanwezige takkenril die door het bosplantsoen loopt.

Naast het beheerwerk speelt de natuurwerkgroep een belangrijke rol op het gebied van communicatie en preventie van ongewenste praktijken. Leden van de natuurwerkgroep zijn regelmatig aanwezig in het gebied en vormen een aanspreekpunt voor omwonenden en gebruikers van de Meerwijkplas. De natuurwerkgroep houdt het gebied netjes door afval op te ruimen en spreken mensen in het gebied aan die rommel achterlaten of ander ongewenst gedrag vertonen.

*Figuur 7. De natuurwerkgroep aan het werk met het maaibeheer langs de plas.
Foto: S. Hogervorst.*

Het werk van Spaarnelanden N.V.

Spaarnelanden N.V. voert in opdracht van de gemeente het grootschalig beheer rondom de Meerwijkplas uit. Hieronder vallen maaiwerkzaamheden, schonen van sloten en greppels en grootschalig snoeiwerk aan struweel en bomen.

Het maaiwerk dat Spaarnelanden N.V. uitvoert richt zich op de gazons en de berm van het pad rondom de plas (Vlinderpad en Libellepad). De gazons worden 24 keer per jaar gemaaid. De rand langs de verharding van de zuidelijke berm langs het Vlinderpad wordt tweemaal in het seizoen gemaaid met een maximale breedte van 120 centimeter zonder insparingen. De noordelijke berm wordt eenmaal per jaar gemaaid met de vingerbalk en delen handmatig. Bij te sterke vergrassing wordt nog eenmaal gemaaid in december. Doelstelling voor de berm is de ontwikkeling van bloemrijke berm, aangeduid met Vlindergras, en het tegengaan van dominantie van grote brandnetel. Enerzijds om een aantrekkelijk beeld voor de bezoekers te creëren en anderzijds een goed biotoop voor allerlei diersoorten te bieden. Het Vlindergras wordt met hetzelfde doel ook gevoerd op het grasland ten oosten van het Libellepad. Ook door Spaarnelanden N.V. wordt maaisel na het maaien afgevoerd. Omdat het grote hoeveelheden maaisel betreft wordt dit eerst verzameld aan de noordoostzijde van de plas. Vanaf deze locatie wordt het maaisel op een vrachtwagen geladen en afgevoerd (zie figuur 8 en bijlage 5). Snoeiwerk gebeurt met name in het bosplantsoen ten noorden van het Vlinderpad. Snoeiafval wordt zo veel mogelijk verspreid als snippers op het houtsnipperpad in de singel.

Figuur 8. Verzamelpunt maaisel aan noordoostzijde van de Meerwijkplas.

Beheer op terrein Elan Wonen

Op het terrein van Elan wonen tussen de flats en het houtsnipperpad in het bosplantsoen worden incidenteel snoeiwerkzaamheden en kapwerkzaamheden uitgevoerd door een aannemer.

Werkzaamheden Hoogheemraadschap Rijnland

Het Hoogheemraadschap schouwt sinds januari 2009 in het gebied Meerwijkplas periodiek de watergangen. Op basis van deze jaarlijkse controle worden bagger- en schoningswerkzaamheden uitgevoerd.

Beheer van de visstand

Na het visserijkundig onderzoek in 1997 (Gerlach & Zoetemeyer 1997) is in totaal 1100 kilo brasem en karper afgevisst. Deze vissen zijn uitgezet in de Ringvaart. Na deze afvising zijn in de plas 400 jonge snoeken en 600 jonge snoekbaarzen uitgezet.

Algemene zaken

- Zwemmen in de plas is verboden, andere vormen van waterrecreatie zijn wel toegestaan.
- Met uitzondering van het gazon in de noordoosthoek van de Meerwijkplas moeten honden aangelijnd worden.
- Gemotoriseerd verkeer is rondom de plas niet toegestaan.
- Ruiters zijn alleen toegestaan langs de zuidrand van het Vlinderpad.
- Het terrein is ook tussen zonsondergang en zonsopgang vrij te betreden, nachtvisserij is alleen toegestaan in juni t/m augustus.
- Kamperen in het gebied is niet toegestaan.
- Jagen in het gebied is verboden, vissen is alleen toegestaan voor personen die in het bezit zijn van een vergunning (vispas).

Bedreigingen

- Mensen betreden rietvegetatie in het broedseizoen waardoor broedende vogels worden verstoord en de rietrand wordt beschadigd. De rietrand is van belang voor bescherming van de oever bij golfslag.
- Geconstateerd is dat mensen met paarden de noordoever van de plas betreden. De paarden kunnen aanwezige kwetsbare vegetatie beschadigen.
- In het gebied wordt door nachtvisserij gekampeerd. De vissers betreden de vegetatie langs de oever en laten afval achter in het terrein.
- In het gebied wordt regelmatig (tuin)afval gedumpt.

Figuur 9, 10 & 11. Gemaaide grasland in rietruigte op de noordoever (boven); takkenril op de noordoever (midden); wilgenkoepel op de noordoever (onder).

4 Analyse

4.1 Organisatie van het huidig beheer

Aandachtspunten organisatie

De natuurwerkgroep, Hoogheemraadschap Rijnland en verschillende aannemers voeren de beheerswerkzaamheden rondom de Meerwijkplas uit. De natuurwerkgroep heeft behoefte aan een betere afstemming van de beheerswerkzaamheden van de partijen, zowel voor wat betreft uitvoering, locatie en tijdstip van uitvoering.

Wensen

Het gebruik van een digitaal logboek voor alle beheerwerkzaamheden wat op internet door alle uitvoerende partijen wordt bijgewerkt en kan worden geraadpleegd. Mogelijk kan het programma Dropbox hiervoor worden gebruikt. Voor alle uitvoerders van het beheer is het nodig een uniforme locatieaanduiding af te spreken. Om verspreidingsgegevens van flora en fauna vast te leggen is een openbaar toegankelijke invoermodule en database nodig.

4.2 Ontwikkeling vegetatie en fauna

Aandachtspunten vegetatie

- De bedekking aan ondergedoken waterplanten en drijfbladeren in de plas is te laag.
- In de zomerperiode kan de giftige blauwalg dominant voorkomen in de Meerwijkplas. Waarnemingen van blauwalg worden door de natuurwerkgroep gemeld aan Hoogheemraadschap Rijnland.
- Op de landtong domineren riet en houtige soorten zoals grauwe wilg, es en braam. Deze soorten zijn met het huidige beheer moeilijk in toom te houden en gaan teveel overheersen.
- Braamstruweel tussen plas en Libellepad en Vleermuispad overheerst.
- Op de Ringdijk groeien niet inheemse soorten zoals krulwilg en Japanse duizendknoop.
- Groeiplaatsen van reuzenberenklauw zijn in het gebied ongewenst.
- Langs de noordoever van de plas worden wilgen te hoog.
- Poelen op de landtong groeien dicht met riet en worden te veel beschaduwd door opslag van houtige begroeiing.
- Diversiteit aan kensoorten van natte matig voedselrijke graslanden neemt af.
- De bloemrijke bermen van het Vlinderpad en overige delen waar vlindergrasbeheer wordt toegepast hebben nog niet de gewenste diversiteit aan flora en fauna.

- De rietkraag wordt aan de oostzijde begraasd door watervogels, waarschijnlijk door grauwe ganzen.

Toelichting

Bedekking waterplanten laag: De oorzaak hiervan is waarschijnlijk een beperkt doorzicht van het water (tot 50 cm gemiddeld). Tijdens het veldbezoek in oktober 2010 leek het water langs de oevers helder, doorzicht 100 cm of meer.

Blauwalg: Tijdens warme zomers is waargenomen dat blauwalg in grote mate voorkomt waardoor watervogels en ander waterorganismen sterven.

Opslag riet en houtige soorten: Dit komt mede door de geringe capaciteit van de natuurwerkgroep en de handmatige manier van werken. Er kan niet altijd gemaaid en geschoond worden, gras- en rietlanden zijn vaak te nat in het najaar. Langs de oever worden de rietvelden zelden gemaaid. Enkele grote solitaire grauwe wilgen zijn op de noordoever gewenst, deze worden in koepelvorm gesnoeid.

Braamstruweel oostzijde plas: Struiken overheersen te groot oppervlakte van aanwezige vegetatie.

Ongewenste soorten: De soorten krulwilg, Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw kunnen in het gebied gaan woekeren en worden verwijderd.

Poelen op de landtong groeien dicht: Zowel in het water als op de oevers neemt de bedekking en hoogte van de vegetatie toe. Beschaduwing en afname van aandeel open water is nadelig voor poelbewoners.

Diversiteit graslanden: Zeldzame soorten van natte graslanden en totale diversiteit in graslanden is gering. Mogelijk komt dit door incidentele overstroming van de oevers met voedselrijk boezemwater, een voedselrijke bodem en een tot 2009 suboptimaal beheer.

Begrazing rietkraag: Aan de oostzijde is in oktober 2010 vraatschade aan rietkraag waargenomen. Dit is de enige locatie rond de plas waar dit speelt. Ondanks dat de rietkraag aan de oostzijde een belangrijke functie heeft als oeverbescherming is ingrijpen nog niet nodig.

Aandachtspunten fauna

- Visstand soortenarm en onevenwichtig qua lengte opbouw.
- Rugstreepad krijgt geen voet aan de grond.
- Maaien van riet zorgt voor afname biotoop rietvogels.
- Het aantal libellensoorten en dagvlindersoorten is afgenomen.

Toelichting

Visstand: Weinig schuilplaatsen en waterplanten, aalscholverpredatie.

Rugstreepad: Gebied heeft zeker potentie voor de rugstreepad, mits er meer open en zandige plaatsen komen. Het is voor deze soort wel zaak regelmatig nieuwe tijdelijke zonbeschenen wateren te laten ontstaan.

Rietvogels: Maaien van riet zorgt voor afname areaal broedbiotoop rietvogels. Veel soorten hebben grote oppervlakten riet nodig die niet betreden worden door mensen.

Libellen: Poelen verlanden en zijn te klein. Gefaseerd beheer en eventueel vergroten van het oppervlakte van enkele poelen is voor de ontwikkeling en instandhouding van een diverse libellengemeenschap nodig. Voor de vroege glazenmaker en glassnijder zijn de oevers van de poelen te recht. Het beheer dient te zorgen voor een golvende oeverlijn waar dat mogelijk is. Het maai-beheer rondom de poelen is niet goed afgestemd op de voorkomende libellen.

Dagvlinders: Er zijn niet genoeg bloemdragende planten in het vlindergras aanwezig, de diversiteit is te laag. Het vlindergras is te arm aan structuur, gefaseerd maaien kan hiervoor zorgen. Voor de overleving van overwinterende eitjes en rupsen is het van belang delen van de vlindergraspercelen niet te maaien.

Tabel 4.1 Overzichtstabel belangrijkste knelpunten Meerwijkplas.

Beheerseheid/onderwerp	Opmerking/ Aandachtspunt	Oplossingsrichting
Meerwijkplas	Lage bedekking watervegetatie en blauwalg	?
Landtong	Hoe raken we snelle ontwikkeling van riet en houtige opslag kwijt? Meer diversiteit gewenst qua biotopen en soorten	In juiste periode en grotere oppervlakten maaien, inzet begrazing
Poelen	Groeien dicht met vegetatie	Gefaseerd schonen
Visstand	Soortenarm	Ontwikkeling watervegetatie
Libellen en dagvlinders	Diversiteit loopt terug	Beheer poelen en vlindergras afstemmen op doelsoorten

Positieve ontwikkelingen vegetatie

- Het aantal groeiplaatsen met de exoten reuzenberenklauw en Japanse duizendknoop zijn in de afgelopen jaren sterk afgenomen door gericht beheer van de natuurwerkgroep.

Toelichting

Exoten beheer: Veel groeiplaatsen zijn door de natuurwerkgroep vernietigd, de soorten zijn in het gebied nu goed beheersbaar.

4.3 Wensen

Wensen ten aanzien van ontwikkeling vegetatie en fauna

- Toename bedekking watervegetatie in Meerwijkplas.
- Snelle ontwikkeling van riet en opslag van houtige soorten op de landtong tegengaan.
- Verjonging van duindoornstruweel op de landtong.

- Grote klit mag in verspreiding en aantal rond de plas toenemen.
- Ontwikkeling van een gevarieerd scala aan biotopen op de landtong. Het reliëf op de landtong kan beter benut worden. Overgangen van nat naar droog en tussen bodemtypen kunnen zorgen voor meer variatie in flora en fauna.
- Ontwikkelen van een visstand van het snoek-blankvoorn type in de Meerwijkplas.
- Vestiging van een populatie rugstreeppadden op de landtong.
- Behoud van de in het gebied aanwezige dagvlinders en libellen door geschikt biotoop te behouden en/of te ontwikkelen.
- Handhaven huidig areaal riet op de oevers in verband met beschikbaarheid broedbiotoop riet- en watervogels.
- Begrazing door schapen of landgeiten om diversiteit aan biotopen te verhogen en houtige vegetatie terug te dringen.
- Door het ecologisch beheer vormt de Meerwijkplas een belangrijke schakel in de ecologische verbindingssonde langs de Ringvaart.

Wensen ten aanzien van de waterstand Meerwijkplas

- Een zo natuurlijk mogelijk fluctuatie van het waterpeil in de Meerwijkplas.
- De inlaat van boezemwater om het peil kunstmatig te verhogen zo veel mogelijk beperken.

Wensen ten aanzien van inrichting

- Inrichten van een afsluitbare ruimte voor gereedschappen voor de natuurwerkgroep.
- Aanplant van struweel bestaande uit hazelaar in de vorm van bogen rondom het gazon voor dagrecreatie achter de huidige strook vlindergras van twee meter breed.
- In stand houden zichtlijnen vanaf fietspad naar plas.

Wensen van gebruikers

- Meer toezicht in het gebied in verband met vandalisme, ongewenst gedrag, dumpen van (tuin)afval. Opletten kan door bewoners die betrokken zijn bij het gebied.
- Insporing grote machines in grasland/gazon die maai- en snoeiwerkzaamheden uitvoeren voorkomen.
- Informatieborden bij ingang terrein met toelichting over het gebied, werk van de natuurwerkgroep en gedragsregels.
- Duidelijke communicatie over werkzaamheden die in het gebied plaatsvinden via de wijkkrant.
- Aanbrengen van een takkenril voor de noordoostoever om afslag door golven te voorkomen.
- Het inrichten van een meldpunt waar spoedeisende zaken gemeld kunnen worden: bijvoorbeeld omgevallen bomen, verontreiniging etc.

5 Beheerplan: organisatie, beheergroepen en peilbeheer

5.1 Visie met betrekking tot organisatie

Er bestaat een goede overlegstructuur tussen de natuurwerkgroep, de gemeente, Elan Wonen en het Hoogheemraadschap Rijnland. Deze overlegstructuur moet leiden tot goede afstemming van de beheerswerkzaamheden tussen beide partijen, zowel voor wat betreft uitvoering, locatie en tijdstip van uitvoering. De stadsecoloog van de gemeente neemt deel aan deze overlegstructuur.

Alle uitgevoerde beheerwerkzaamheden worden in een digitaal logboek (bijvoorbeeld Dropbox) door de betreffende partijen zelf genoteerd.

Er is een eigen domein aangemaakt bij waarneming.nl waarop de natuurwerkgroep en de gemeente waarnemingen van flora en fauna kunnen invoeren. Tevens kan deze internetdienst gebruikt worden voor het vaststellen van de coördinaten van een bepaalde locatie in het veld.

Het terrein is toegerust met voorzieningen zoals een locatie waar maaisel en snoeiafval tijdelijk wordt opgeslagen en een afsluitbare ruimte in huidige bebouwing waar gereedschappen kunnen worden opgeslagen.

Omwonenden en leden van de natuurwerkgroep zorgen samen met de wijkagent voor toezicht in het gebied. Ongewenst gedrag, illegale stort van afval en spoedeisende zaken worden direct gemeld bij het meldpunt.

Leden van de natuurwerkgroep, werknemers van de gemeente en ingehuurd aannemers werken volgens de beheersmaatregelen zoals vastgesteld in dit beheerplan.

5.2 Beheergroepen en maatregelen

Hieronder zijn de beheertypen beschreven die rond de Meerwijkplas worden nagestreefd. Per beheertype zijn de vakken aangegeven waar de typen voorkomen en wie het beheer uitvoert. In bijlage 2 is de vakindeling weergegeven, in bijlage 4 is aangegeven waar de natuurwerkgroep beheer uitvoert.

Gazon

Vak: 6

Een korte soortenarme vegetatie met soorten als Engels raaigras, witte klaver, kruipende boterbloem en madeliefje.

Maatregel: Maaien

Frequentie: 24 keer per jaar

Wanneer: 15 maart t/m 17 november

Afvoeren: Niet

Wie: Gemeente

Berm

Vakken: 2, 6 & 7

Een bloemrijke middelhoge vegetatie met verschillende kruiden en grassen. Kenmerkende soorten zijn gestreepte witbol, fluitekruid, gewone bereklauw, knooppkruid, rode klaver, wilde peen, kruipende boterbloem, akkerdistel en veldzuring.

Maatregel: Maaien

Frequentie: 2 keer per jaar maaien

Wanneer: 1^e keer in de periode 1 juni t/m 15 juli, 2^e keer maaien in de periode
1 september t/m 1 oktober

Afvoeren: Ja

Wie: Gemeente

Maatregel: Maaien langs paden en noordberm Vlinderpad

Frequentie: 2 keer per jaar maaien, eerste keer met vingerbalk en eenmaal gefaseerd met zeis

Wanneer: 1^e keer in de periode 1 juni t/m 15 juli, 2^e keer maaien in de periode
1 september t/m 1 oktober

Afvoeren: Ja

Wie: Natuurwerkgroep

Aandachtspunten: Bloeiende soorten zoveel mogelijk laten staan, houdt rekening met het seizoen.

Referentiebeeld (foto P.H.N. Boddeke)

Natuur

Vak: 9

De aanwezige vegetatie wordt niet gemaaid. Bomen worden beheerd zoals beschreven in bosplantsoen en bomen. In vak 9 staan grote vlierstruiken. De vegetatie bestaat verder uit hoge en dichte kruidachtige vegetatie. Kenmerkende soorten zijn grote klit, grote brandnetel, rietgras en akkerdistel.

Referentiebeeld

Hoge kruiden

Vakken: 2, 7 & 8

De ruigte is soortenrijk, dominante soorten zijn grote klit, akkerdistel en grote kaardenbol. Bij de oever van de plas staan grote grauwe wilgen met een natuurlijke solitaire groeiwijze.

Maatregel: Maaien

Frequentie: 50% van het areaal jaarlijks maaien en afvoeren

Wanneer: September en oktober

Afvoeren: Ja

Wie: Gemeente

Aandachtspunten:

In vak 2 bloeit de aardpeer tot en met oktober. Bloeiende aardperen niet afmaaien.

De eerste meter langs paden driemaal per jaar maaien.

Referentiebeeld

Oeverbegroeiing

Vakken: 2 & 8

Een in hoogte afwisselende soortenrijke begroeiing van stikstof- en waterminnende planten. Door golfwerking en waterstandvariatie zijn jaarrond pioniersituaties aanwezig. Kenmerkende soorten zijn liesgras, riet, grote waterweegbree, grote kattenstaart, moerasspirea en grote egelskop.

Maatregel: Maaien en afvoeren

Frequentie: Eenmaal per jaar gefaseerd maaien en afvoeren

Wanneer: September en oktober

Afvoeren: Ja

Wie: Gemeente

Aandachtspunten: Op locaties waar orchideeën groeien, maaien laatste week juli eerste week augustus als de bloemen zijn uitgebloeid; tot 2015 in rietvelden riet consequent kort afmaaien om dominantie hiervan tegen te gaan. Op locaties waar riet groeit en dit niet gewenst is de vegetatie tweemaal per jaar kort afmaaien en afvoeren.

Referentiebeeld (foto D. Wielakker)

Vlindergras

Vakken: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 & 10

Vlindergras is soortenrijk met een groot aandeel bloeiende kruiden. Om fasering in het maaierwerk aan te brengen is het areaal ingedeeld in A en B (zie bijlage 3). Doelsoorten zijn witte en rode klaver, zachte ooievaarsbek, scherpe boterbloem, gewone margriet, knoopkruid, verschillende soorten wikke's, pastinaak, pinksterbloem en reukgras. Diverse soorten graslandvlinders, sprinkhanen en andere insecten gebruiken het vlindergras als leefgebied.

Maatregel: Maaien en afvoeren

Frequentie: Vlindergras A & B eenmaal per jaar maaien

Wanneer: Vlindergras A van 15 juli t/m 15 augustus
Vlindergras B van 15 oktober t/m 15 november

Afvoeren: Ja

Wie: Gemeente en natuurwerkgroep

Aandachtspunt: De eerste meter langs paden driemaal per jaar maaien.

Referentiebeeld (foto R. van de Haterd)

Bosplantsoen en bomen

Vakken: 2, 3, 4, 6, 8 & 9

De structuur en variatie van de beplanting ontwikkelt zich zo rijk en gevarieerd mogelijk met inheemse houtachtige soorten als hazelaar, sleedoorn, eenstijlige meidoorn, hondsroos en kardinaalsmuts. In de ondergroei groeien bijzondere soorten als bosanemoon, hartgespan en vogelmelk.

Maatregel: Snoeien en dunnen bosplantsoen

Frequentie: Eenmaal per vier jaar snoeien en dunnen. Bosplantsoen dunnen door 15% af te zetten. Verwijder in elk geval boogvormers met stamdiameter van 10-20 centimeter, pioniers, wijkers en ongewenste zaailingen. Streefdichtheid 40-60 stuks beplanting per 100 m²; hoogte tot 5 meter.

Wanneer: Oktober t/m februari

Afvoeren: Gesnoeide takken 25 % in rillen verwerken en 75 % afvoeren of versnipperen en in het gebied verwerken

Wie: Gemeente en natuurwerkgroep, Elan Wonen verzorgt beheer in eigen deel bosplantsoen

Maatregel: Maaien en opruimen bosplantsoen

Frequentie: Tweemaal per jaar ongewenste kruiden in plantsoen wegmaaien met zeis en (tuin)afval verwijderen; indien nodig eenmaal per jaar een strook van 1 a 2 meter langs gazon en paden uitmaaien
Wanneer: Juni t/m augustus
Afvoeren: Maaisel en afval afvoeren
Wie: Gemeente maait langs zuidzijde Vlinderpad, werkgroep doet de rest

Aandachtspunten: Ongewenste soorten in het bosplantsoen zijn braam, Japanse duizendknoop, grote bereklauw en grote brandnetel; het bosplantsoen is een visitekaartje van het gebied, het moet geen aangeharkt tuintje zijn daarom is maaien maatwerk.

Maatregel: Snoeien van bomen

Frequentie: Eenmaal per vijf jaar bomen snoeien; langs paden bomen jaarlijks controleren of snoei nodig is in verband met veiligheid, gezondheid en evenwichtige opbouw
Wanneer: Oktober t/m februari
Afvoeren: Ja
Wie: Gemeente

Maatregel: Rooien wilgen langs waterlijn (vak 2 & 9)

Frequentie: Eenmaal per drie jaar in 10% van het areaal bomen op maximaal 50 centimeter hoogte omzagen en haaks in het water laten vallen
Wanneer: December t/m februari
Afvoeren: Nee
Wie: Gemeente

Maatregel: Bramen aan oostzijde van de plas

Frequentie: Een keer per jaar 1/3 deel van het braamstruweel klepelen
Wanneer: Februari
Afvoeren: Ja
Wie: Gemeente

Maatregel: Duindoornstruweel en wilde roosjes

Frequentie: Een keer per jaar riet weghalen tussen duindoornstruiken en gefaseerd snoeien om verjonging te bewerkstelligen; wilde roos, indien nodig hoge kruiden en houtige soorten tussen de struiken verwijderen
Wanneer: December t/m februari
Afvoeren: Gesnoeide takken 25 % in rillen verwerken en 75 % afvoeren
Wie: Werkgroep

De volgende eenmalige activiteiten zijn voorzien:

- Enkele kapvergunning plichtige bomen weghalen om ondergroei te bevorderen

- Besdragende heesters en stinzenplanten aanplanten
- Oude hazelaarhaag herstellen aan het einde van de Bernadottelaan

Referentiebeeld bosplantsoen (foto S. Hogervorst)

Poel

Vakken: 3 & 8 (zie bijlage 3)

Ten opzichte van het maaiveld is de poel op het laagste punt 150 centimeter diep. Dertig tot vijftig procent van het oppervlakte van een amfibieënpool is onbegroeid. Rondom de poel is een strook van vijf meter breed begroeid met hoog gras en kruiden. Aan de westkant is hogere vegetatie aanwezig om in de luwte een lokaal warmer klimaat te creëren. Zowel de watervegetatie als de ruigte rondom de poel wordt gefaseerd beheerd waardoor er altijd voldoende dekking in de poel en op de oever aanwezig is. Op de flauw aflopende noordoever van de poel is de ruigte open en zijn kale zandige plekken aanwezig waar amfibieën kunnen zonnen of zich kunnen ingraven.

Maatregel: Schonen van de poel

Frequentie: Jaarlijks wordt 1/3 van het wateroppervlakte van de poel geschoond, waterplanten en sliblaag worden verwijderd en aan de zijde van de Meerwijkplas op vijf meter afstand van de poel op een wal gelegd. In een strook van 10 meter rondom de poel worden eenmaal per drie jaar

houtige soorten afgezet. Snoeihout wordt als schuilplaats voor amfibieën in rillen of stapels gelegd op vijf meter afstand van de poel. In een strook van 5 meter rond de poel wordt de oeverbegroeiing als volgt beheerd: op de noordoever wordt jaarlijks gemaaid. Het overig deel wordt gefaseerd gemaaid, elk jaar 1/3 deel

Wanneer: September en oktober

Afvoeren: Ja

Wie: Werkgroep

Referentiebeeld poel (foto S. Hogervorst)

Watergangen

Vakken: 2 & 9

Het parallelslootje en de oevers hiervan langs het pad op de Ringdijk zijn begroeid met hoge waterminnende planten zoals grote lisdodde, liesgras, grote egelskop, grote kattenstaart en grote wederik. Het jaarrond watervoerende slootje aan de zuidoostkant van de plas is begroeid met watervegetatie en vormt voor libellen en amfibieën geschikt voortplantingsbiotoop.

Maatregel: Schonen watergang vak 2

Frequentie: In het najaar schonen met open maibalk, 40 % van de vegetatie laten staan

Wanneer: September t/m oktober

Afvoeren: Ja
Wie: Hoogheemraadschap Rijnland

Maatregel: Schonen watergang vak 9

Frequentie: Vanaf 15 juli maximaal tweemaal schonen met open maaibalk, 25 % van de vegetatie laten staan
Wanneer: September t/m oktober
Afvoeren: Ja
Wie: Hoogheemraadschap Rijnland

Aandachtspunten: De greppel aan de zuidzijde van het Vlinderpad wordt niet beheerd door het Hoogheemraadschap Rijnland.

Referentiebeeld

Zie foto oeverbegroeiing.

Riet

Vakken: 2, 3, 4, 5 & 8

De rietruigte is soortenrijk, hoge bloemdragende planten van vochtige milieus zoals grote kattenstaart, grote wederk en koninginnekruid worden afgewisseld met hoge grassen zoals rietgras en enkele houtige soorten waaronder wilg. Rietvogels zoals kleine karekiet, rietgors en roerdomp vinden in de uitgestrekte rietvelden geschikt broedbiotoop.

Maatregel: Maaien rietruigte en afzetten houtige soorten

Frequentie: Gefaseerd houtige soorten afzetten en de rest van de begroeiing maaien
Wanneer: Oktober t/m november
Afvoeren: Ja
Wie: Gemeente

Aandachtspunten: Fasering wordt als volgt uitgevoerd: Jaarlijks wordt per vak van 150 meter riet 1/3 deel gemaaid. Het vak wordt in 3-en gedeeld. Elk jaar wordt een ander deel gemaaid zodat altijd voldoende overjarig riet aanwezig is.

Referentiebeeld (foto M. Veen)

Griend

Vak: 3 (aangegeven in bijlage 2 als bosplantsoen)

In de griend groeien naast wilgen die jaarlijks worden afgezet soorten van vochtige milieus zoals grote kattenstaart, grote wederik en koninginnekruid.

Maatregel: Gefaseerd afzetten van opslag op wilgenstobben

Frequentie: Jaarlijks in 1/3 deel van het areaal houtige soorten afzetten

Wanneer: December t/m februari

Afvoeren: Ja

Wie: Gemeente

Referentiebeeld (foto J.D. Buizer)

Wilgenkoepels

Vak: 3 (zie bijlage 3)

Hoge, breed uitgroeiende grauwe wilgen op de landtong. De struiken zijn beeldbepalend en zorgen voor luwte en schuil- en broedgelegenheid voor vogels op de landtong.

Maatregel: Snoeien

Frequentie: Eenmaal in de vijf jaar

Wanneer: Oktober t/m februari

Afvoeren: Verwerken snoeihout in takkenrillen op landtong

Wie: Werkgroep

Aandachtspunten: Wilgen worden tot twee meter hoogte afgezaagd, grote zijtakken worden behouden.

Referentiebeeld

Zie figuur 11.

Zitpalen Aalscholvers

Vak: 1

Palen die tot een meter boven het water uitsteken langs de oever aan de noordwestkant van de Meerwijkplas. De palen worden gebruikt als rust- en droogplaats door aalscholvers en meeuwen.

Maatregel: Vervangen kapotte palen

Frequentie: Eenmaal in de vijf jaar

Wanneer: Kan het gehele jaar

Afvoeren: Ja

Wie: Gemeente

Takkenril in water

Vak: 1 (zie bijlage 3)

Takkenril van wilg die voor de oever wordt neergezet. De ril dempt golfslag en biedt schuilplaatsen voor jonge vissen.

Maatregel: Vervangen kapotte rillen

Frequentie: Eenmaal in de vijf jaar

Wanneer: Januari t/m februari

Afvoeren: Ja

Wie: Gemeente

Houtsnipper- en schelpenpaden

Vakken: (aanwezig rondom de Meerwijkplas)

Wandelpaden zijn vlak en vrij van kruiden en overhangende vegetatie.

Maatregel: Aanvullen snippers en schelpen

Frequentie: Houtsnipperpaden jaarlijks aanvullen. Eenmaal in de vijf jaar 10 cm oude verteerde laag snippers weghalen. Schelpenpaden een keer per vijf jaar aanvullen

Wanneer: Houtsnipperpaden in februari en maart onderhouden, onderhoud schelpenpaden kan het gehele jaar

Afvoeren: Ja

Wie: Werkgroep onderhoud houtsnipperpaden, gemeente verzorgd de schelpenpaden

Aandachtspunten: Struinpaden door het vlindergras zijn toegestaan maar worden niet beheerd.

Hekwerk en meubilair

Vakken: (aanwezig rondom de Meerwijkplas)

Hekken zijn sluitend en meubilair is schoon en heel.

Maatregel: Controleren houten afrastering

Frequentie: Eenmaal in de twee jaar

Wanneer: Kan het gehele jaar

Afvoeren: N.v.t.

Wie: Gemeente

Maatregel: Hondenroosters achter hekken schoonmaken

Frequentie: Eenmaal in de vier jaar

Wanneer: Kan het gehele jaar

Afvoeren: Ja

Wie: Gemeente

Maatregel: Prullenbakken legen en recreatiemeubilair onderhouden

Frequentie: Wekelijks legen prullenbakken en inspectie staat van recreatiemeubilair

Wanneer: Kan het gehele jaar

Afvoeren: Ja

Wie: Gemeente

5.3 Planning

Tabel 5.3.1 Maatregelen Meerwijkplas periode 2012 tot en met 2022.

Beheergroep	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
Gazon			15 maart tot 17 november 24 keer maaien									
Berm						maaien			maaien			
Hoge kruiden									50 % areaal maaien			
Oever begroeiing									gefaseerd maaien			
Vlindergras A							maaien					
Vlindergras B										maaien		
Bosplantsoen						maaien en opruimen bosplantsoen				snoeien en dunnen		
Bomen	snoeien									snoeien		
Wilgen	langs water omzagen											langs water omzagen
Bramen		klepelen										
Duindoorn & roosjes	duindoorn gefaseerd snoeien en schonen											duindoorn gefaseerd snoeien en schonen
Poelen									gefaseerd schonen / maaien			
Sloten							gefaseerd schonen					
Riet										1/3 deel maaien		
Griend	Afzetten											Afzetten
Wilgen koepel	snoeien									snoeien		
Zitpalen aalscholver	vervangen kapotte palen, kan het gehele jaar											
Takkenril water	Vervangen kapotte rillen											
Houtsnipper paden		Aanvullen snippers, eenmaal in vijf jaar 10 cm weghalen										
Schelpen paden	Eenmaal per vijf jaar schelpenpaden herstellen											
Houten afrastering	Controleren en evt. herstellen											
Honden roosters	Schoonmaken											
Prullen bakken	Wekelijks legen											
Meubilair	Wekelijks inspecteren en indien nodig schade herstellen											

Groen: werk jaarlijks uitvoeren
 Geel: werk eenmaal in twee jaar uitvoeren
 Blauw: werk eens per vier jaar uitvoeren
 Oranje: werk eens per vijf jaar uitvoeren

5.4 Water en peilbeheer

Uitgangspunten

- Voor de ecologie is het belangrijk dat het waterpeil in de Meerwijkplas zo natuurlijk mogelijk fluctueert.
- Cruciaal is dat de noordelijke landtong van de Meerwijkplas niet onder water komt. Deze ligt waarschijnlijk op 1,70 m -NAP.
- Inlaat van boezemwater in de Meerwijkplas zo veel mogelijk beperken. Alleen vanuit de Ringvaart boezemwater inlaten. Dus geen inlaat van boezemwater via de Amerikavaart/ringgracht Meerwijk Centrum. Het water in de ringgracht Meerwijk Centrum is namelijk erg voedselrijk (uitspoelende hondenpoep, afval, etc.).
- Bij een te hoog peil in de Meerwijkplas, wordt het overtollig water via de ringgracht Meerwijk Centrum/Amerikavaart uitgedumpt. Het bijkomend voordeel hiervan is dat de ringgracht met relatief schoon Meerwijkplas water wordt doorgespoeld. Dat betekent dat er geen nieuwe overloop hoeft te worden aangelegd.
- De volgende werken komen in beheer, onderhoud en eigendom bij Rijnland:
 - Inlaat naar de Meerwijkplas.
 - Pomp en persleiding naar ringgracht Meerwijk Centrum.
 - Overloopleiding van ringgracht MWC naar Meerwijkplas.

Waterpeilen

Minimum waterpeil Meerwijkplas: 2,20 m - NAP.

Maximum waterpeil Meerwijkplas: 1,80 m - NAP.

Bij 2,20 m -NAP wordt water via de Ringvaart in de Meerwijkplas ingelaten tot 2,00 m -NAP. Regenwater kan de plas aanvullen tot 1,80 m -NAP. Bij 1,80 m -NAP slaat de pomp naar de ringgracht MWC aan.

5.5 Uitgangspunten bij het beheer

Bij de uitvoering van het beheer wordt rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

- De gedragscode Natuurbeheer is van toepassing op alle werkers in het gebied van de Meerwijkplas. Het betreft werknemers van de eigenaar van het terrein (gemeente Haarlem), beheerders, aannemers en hun werknemers en vrijwilligers. Zij nemen de nodige zorgvuldigheid in acht bij de uitvoering van hun werk, de algemene zorgplicht wordt nageleefd (en zorgplicht is weetplicht). Het algemeen uitgangspunt van de gedragscode is: natuurbehoud en behoud van bijbehorende soorten. De gedragscode is een hulpmiddel waarmee beheerders werkzaamheden kunnen uitvoeren zonder in strijd te handelen met de Flora- en faunawet.

- Bij de keuze van nieuw plantmateriaal wordt gekozen voor inheemse soorten die bij het biotoop passen waarin ze worden aangeplant.
- Er worden door uitvoerende partijen met de natuurwerkgroep duidelijke afspraken gemaakt over grotere werkzaamheden die in het beheergebied uitgevoerd gaan worden. Onder grotere werkzaamheden worden onder andere verstaan baggeren, het rooien van een boom, het herstellen van een oever.
- Bij uitvoering van werkzaamheden wordt gekozen voor passend materieel; lichte machines om schade aan de grasmat, oevers en beplanting te voorkomen.
- Om de natuurwerkgroep de gewenste aansturing te geven vindt tweemaal per jaar overleg plaats met de stadsecoloog.

6 Monitoring

In dit hoofdstuk is een opzet gemaakt voor een monitoringsplan van zowel het beheer als de flora en fauna. Het doel van de monitoring van het beheer is vast te stellen in welke mate het streefbeeld zoals in § 5.2 is beschreven bereikt is. Om het resultaat van het beheer te kunnen meten is het nodig de flora en fauna in het gebied te monitoren.

Resultaten van het monitoringsplan kunnen aanleiding geven om delen van het beheerplan aan te passen, bijvoorbeeld omdat streefbeelden of doelstellingen met het gevoerde beheer niet bereikt worden.

6.1 Monitoring beheer

Alle beheerwerkzaamheden die gedaan zijn worden met tijdstip vastgelegd en in de dropbox geplaatst. Aan de hand van dit overzicht wordt geëvalueerd wat er in het beheer goed gaat en wat beter kan.

6.2 Monitoring flora en fauna

Een belangrijke doelstelling is het uitvoeren van een ecologisch beheer. Hierdoor kan de diversiteit van planten en dieren in het beheergebied toenemen. Om het effect van het ecologisch beheer op de soortendiversiteit te kunnen meten worden onderstaande hoofdgroepen in het beheergebied gemonitord.

- Libellen
- Dagvlinders
- Vogels
- Planten
- Visstand

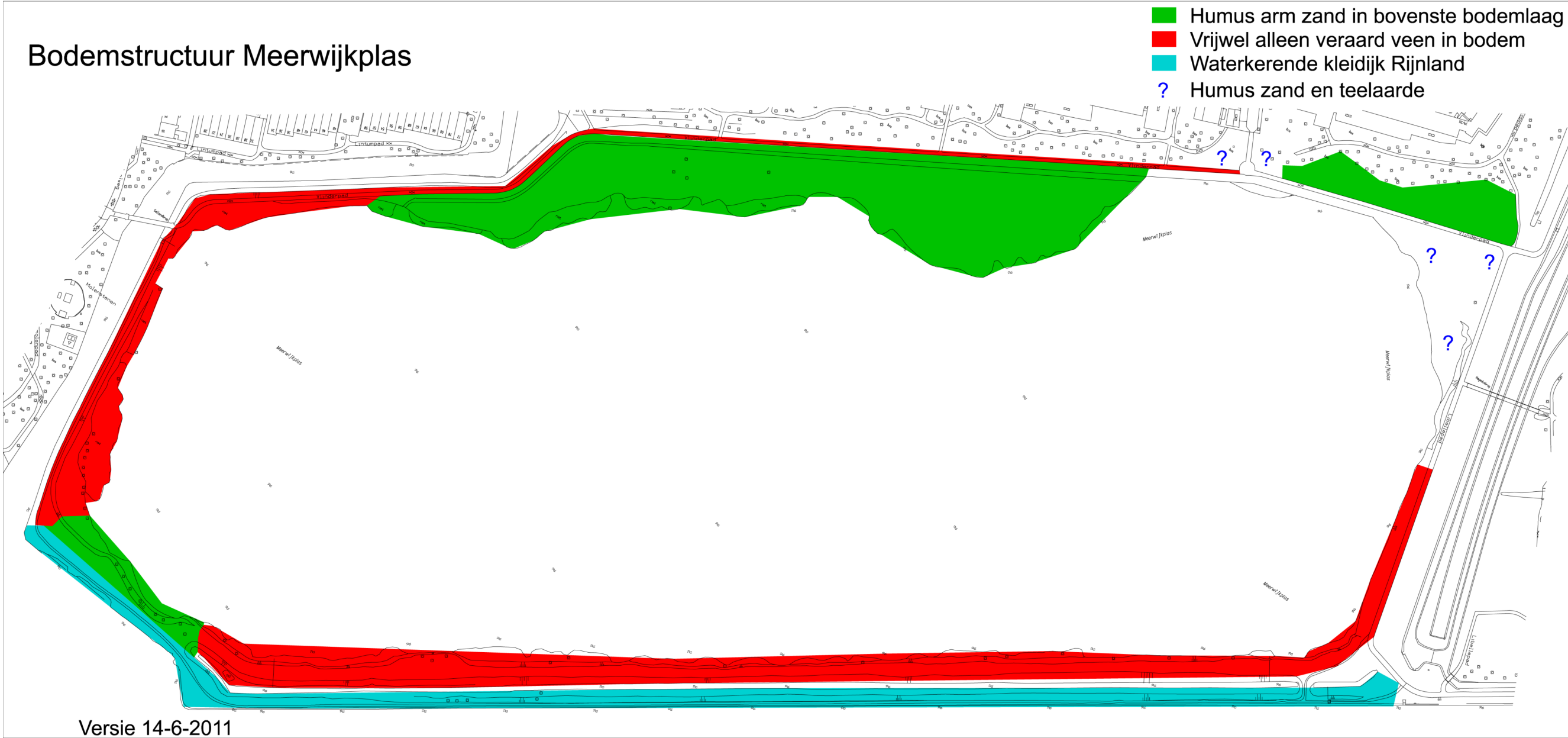
Het gehele beheergebied wordt eenmaal in de vijf jaar gemonitord. Per vak zoals aangegeven op de vakkenkaart wordt aangegeven welke soorten aanwezig zijn. De monitoring wordt uitgevoerd volgens de methode zoals vastgelegd in de landelijke waarnemingsmethode. De monitoring wordt onder leiding van deskundige vrijwilligers uitgevoerd. Indien er niet voldoende kennis of capaciteit beschikbaar is binnen vrijwilligersgroepen worden deskundigen ingehuurd om de monitoring uit te voeren. De visstand wordt deels door leden van de hengelsportvereniging gemonitord. Verschillende kleinere vissoorten kunnen niet met de hengel gevangen worden. Om het gehele spectrum te bemonsteren wordt eenmaal in de vijf jaar ook met een schepnet onderzocht welke soorten in de oeverzones aanwezig zijn.

Los van de voorgestelde monitoring verdient het aanbeveling losse waarnemingen van bijzondere soorten te blijven registreren. Deze waarnemingen kunnen door de natuurwerkgroep in de dropbox worden geplaatst.

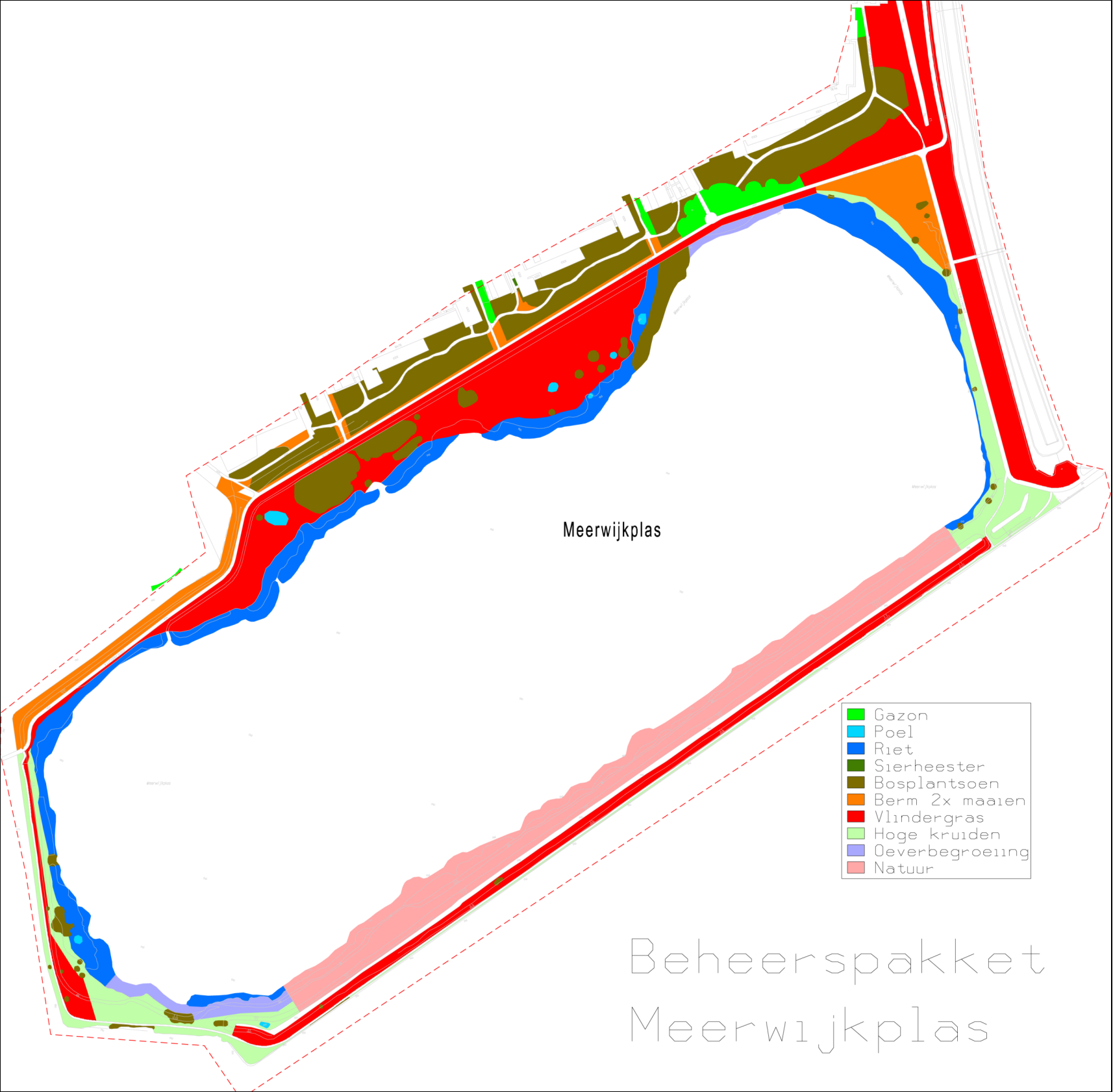
7 Literatuur

- Gerlach, G. & Zoetemeyer R.B., 1997. Rapport visserijkundig onderzoek Meerwijkplas te Haarlem. Organisatie ter verbetering van de binnenvisserij (OVB), Nieuwegein.
- Gerlach, G., 2004. Rapport visserijkundig onderzoek Meerwijkplas te Haarlem. Organisatie ter verbetering van de binnenvisserij (OVB), Nieuwegein.
- Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.

Bijlage 1 Bodemtypen Meerwijkplas

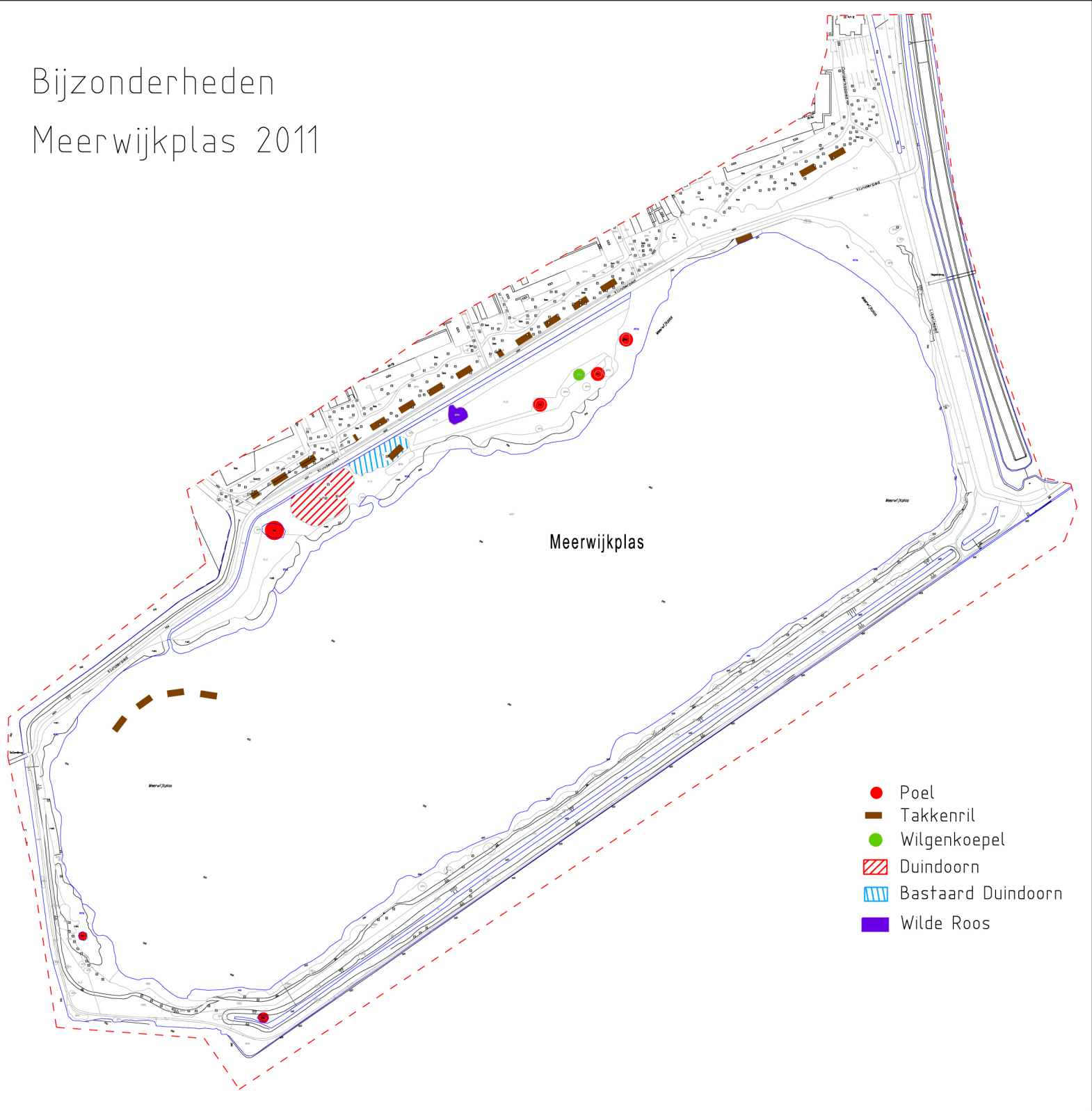

Bijlage 2 Vakken en beheergroepen Meerwijkplas

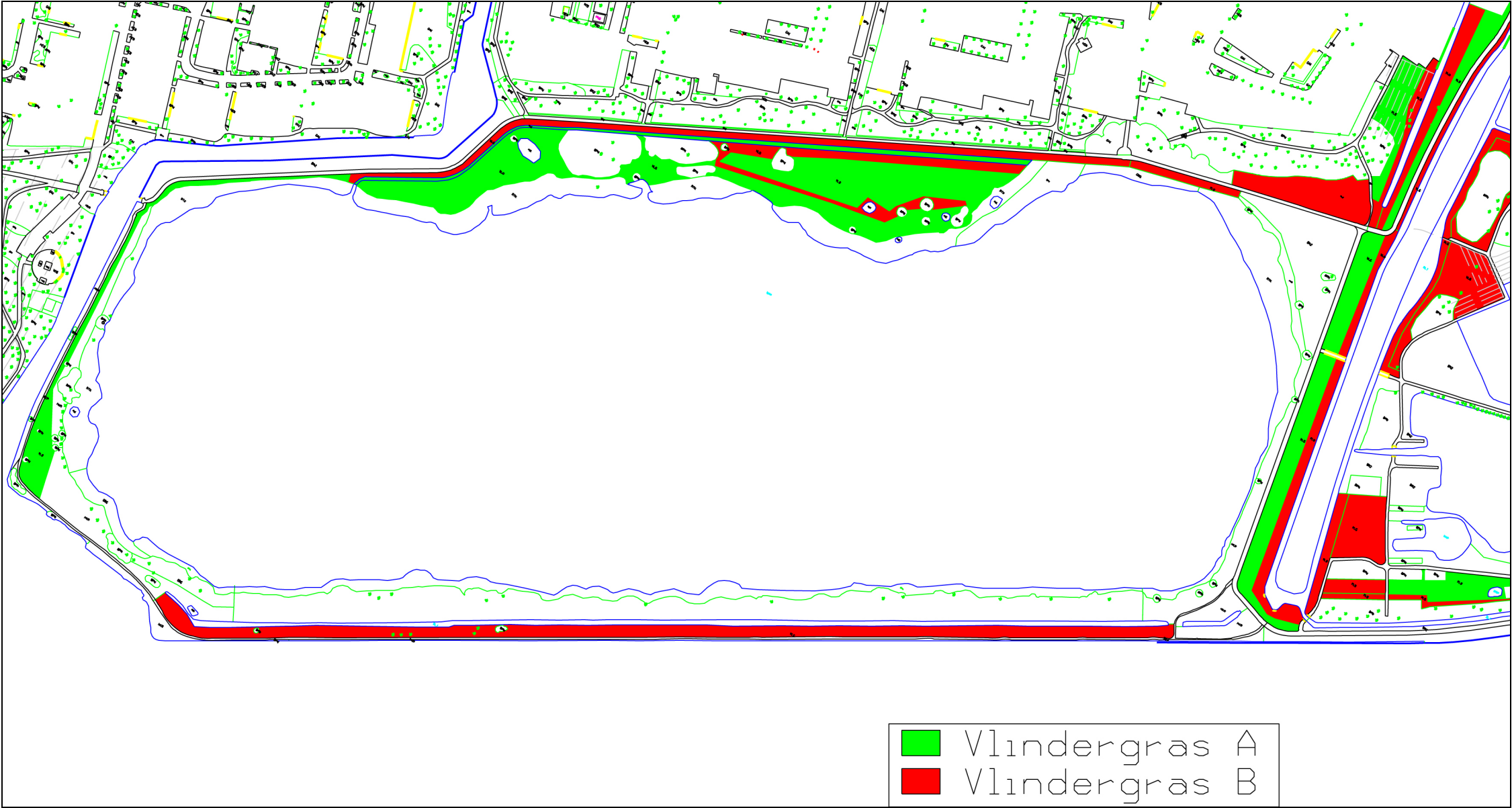

Bijlage 3a Locatie bijzondere beheerelementen

Bijzonderheden
Meerwijkplas 2011

Bijlage 3b Verdeling Vlindergras A & B

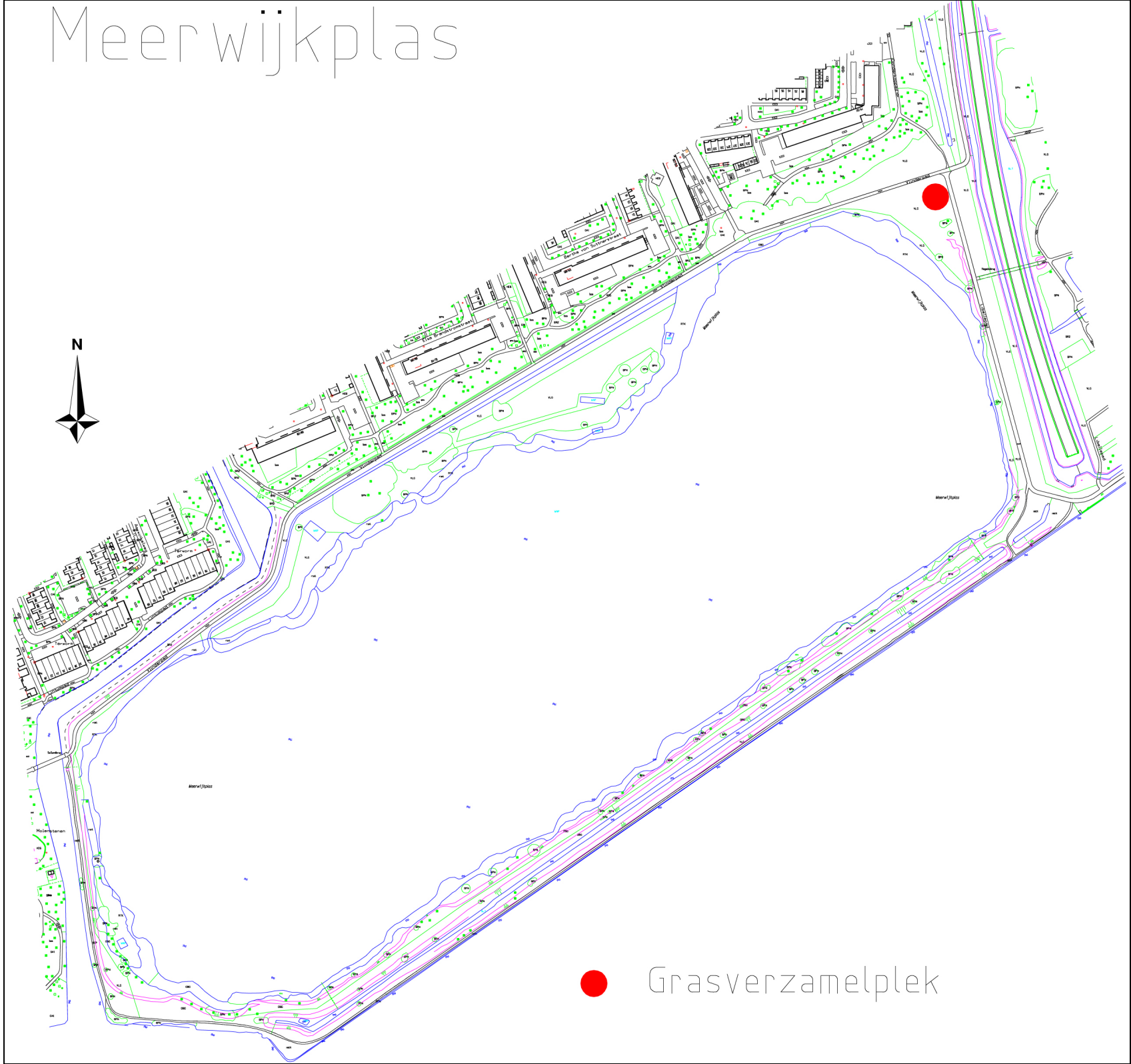

Bijlage 4 Participatiekaart

In groen is aangegeven waar de natuurwerkgroep beheerwerk uitvoert.

Bijlage 5 Verzamelplek maaisel

Colofon:
Uitgave van de
gemeente Haarlem,
Wijkzaken OGV beleid

Adres:
Postbus 511
2003 PB Haarlem

T 023 – 511 33 86
F 023 – 511 45 01

2011